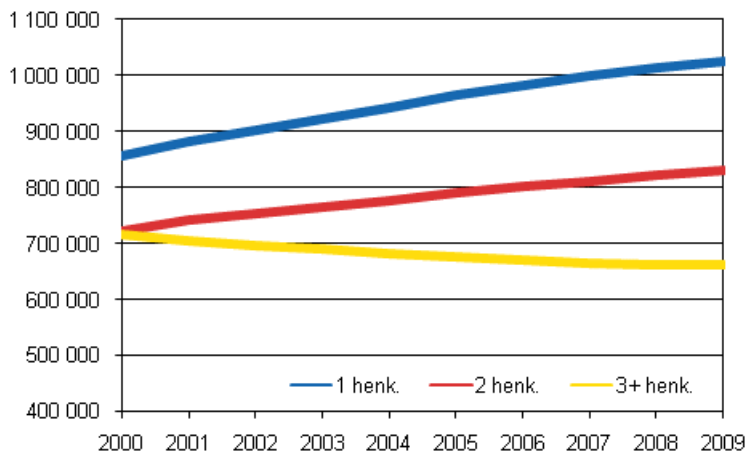

Asunnot ja asuinolot 2009

Pienasuntokuntien määrä kasvoi edelleen 2009

Tilastokeskuksen mukaan Suomessa oli vuoden 2009 lopulla yhteensä 2 517 000 asuntokuntaa. Asuntokuntien määrä lisääntyi edellisvuodesta 18 000 asuntokunnalla. Suurin osa asuntokuntien määrän kasvusta johtuu yksin- ja kaksinasuvien määrän kasvusta. Yksinasuvien määrä lisääntyi 11 000 ja kahden henkilön asuntokuntien määrä 8 000. Sen sijaan isompien, vähintään kolmen henkilön asuntokuntien määrä väheni noin tuhannella.

Asuntokuntien määrä koon mukaan 2000-2009

Yksinasuvia oli vuoden 2009 lopulla 1 026 000 eli 41 prosenttia asuntokunnista ja kahden henkilön asuntokuntia oli 831 000 eli 33 prosenttia asuntokunnista. Asuntokunnista runsas neljännes oli vähintään kolmen henkilön asuntokuntia. Vähintään kolmen henkilön asuntokuntien määrä väheni edellisvuodesta noin tuhannella, joskin tämän ryhmän sisällä kolmen henkilön ja vähintään seitsemän henkilön asuntokuntien määrä lisääntyi hieman. Väestöstä 50 prosenttia asuu yhden tai kahden henkilön asuntokunnissa. Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Sisällys

Liitetaulukot

1. Asutokunnat koon mukaan ja asutokuntien keskikoko 1960 -2009	3
2. Asutokunnat asumisväljyyden mukaan 31.12.2009 maakunnittain.....	3
3. Pinta-ala huoneistoa kohti (m ²) asunnon talotyypin mukaan 1970-2009, koko asutokanta.....	4
Laatuseloste: Asunnot ja asuinolot.....	6

Liitetaulukot

1. Asuntokunnat koon mukaan ja asuntokuntien keskipöytä 1960 -2009

	Asuntokuntia yhteensä	1 henkilö	2 henkilöä	3 henkilöä	4+ henkilöä	Asuntokunnan keskipöytä
1960	1 204 385	188 995	245 921	229 824	539 645	3,34
1970	1 420 723	288 970	323 640	284 336	523 777	2,99
1975	1 567 941	376 904	392 367	322 321	476 349	2,73
1980	1 781 771	482 476	457 667	345 769	495 859	2,64
1985	1 887 710	532 094	514 825	347 127	493 664	2,56
1986	1 916 606	551 369	532 147	345 669	487 421	2,53
1987	1 947 574	573 248	551 640	343 287	479 399	2,50
1988	1 981 693	600 717	569 977	339 981	471 018	2,46
1989	2 008 531	624 762	583 894	335 155	464 720	2,44
1990	2 036 732	646 229	597 928	332 295	460 280	2,42
1991	2 065 937	668 967	610 619	330 233	456 118	2,40
1992	2 094 204	693 825	619 098	327 772	453 509	2,38
1993	2 119 691	716 052	625 489	326 651	451 499	2,36
1994	2 148 527	740 837	638 086	324 803	444 801	2,34
1995	2 180 934	766 636	652 608	323 921	437 769	2,31
1996	2 198 791	781 901	663 929	321 986	430 975	2,29
1997	2 221 191	799 337	676 422	320 379	425 053	2,28
1998	2 247 206	819 418	692 650	317 842	417 296	2,25
1999	2 272 910	839 316	708 112	315 633	409 849	2,23
2000	2 295 386	856 746	722 437	312 646	403 557	2,21
2001	2 329 343	882 559	741 726	310 149	394 909	2,19
2002	2 354 082	903 440	753 595	307 241	389 806	2,17
2003	2 378 079	923 236	766 068	303 554	385 221	2,15
2004	2 402 091	942 711	777 790	300 491	381 099	2,14
2005	2 429 500	964 739	789 950	297 276	377 535	2,12
2006	2 453 826	983 626	801 068	294 518	374 614	2,11
2007	2 476 505	999 812	811 596	292 140	372 957	2,10
2008	2 499 332	1 014 974	822 639	290 820	370 899	2,09
2009	2 517 393	1 025 658	830 843	291 056	369 836	2,08

2. Asuntokunnat asumisväljyyden mukaan 31.12.2009 maakunnittain

	Asuntokuntia	Henkilöitä	Pinta-ala/asuntokunta	Pinta-ala/henkilö	Ahtaasti asuvia asuntokuntia	Ahtaasti asuvia henkilöitä
Koko maa	2 517 393	5 242 156	81,0	38,9	227 764	941 923
Uusimaa	669 817	1 385 482	74,6	36,1	66 690	263 564
Itä-Uusimaa	41 278	92 433	92,2	41,0	4 150	17 256
Varsinais-Suomi	223 605	452 025	82,4	40,8	18 763	74 161
Satakunta	109 052	223 135	87,5	42,7	8 595	34 822
Kanta-Häme	81 888	170 687	83,8	40,1	7 344	30 104
Pirkanmaa	231 414	474 620	79,6	38,7	20 485	81 850
Päijät-Häme	98 931	197 760	79,4	39,7	7 718	31 798
Kymenlaakso	90 047	178 958	80,9	40,7	6 703	27 210
Etelä-Karjala	66 056	131 072	80,2	40,4	4 767	19 247
Etelä-Savo	76 243	152 848	82,6	41,1	5 966	24 313
Pohjois-Savo	118 796	243 223	80,1	39,1	10 417	42 649
Pohjois-Karjala	80 371	162 880	80,4	39,6	7 664	30 713
Keski-Suomi	128 627	268 254	80,3	38,5	11 979	50 435
Etelä-Pohjanmaa	84 955	190 564	92,4	41,1	7 573	33 922
Pohjanmaa	78 386	174 362	90,1	40,4	7 198	31 285
Keski-Pohjanmaa	28 739	67 168	94,0	40,1	2 713	13 073
Pohjois-Pohjanmaa	170 809	387 297	86,2	38,0	17 089	84 032
Kainuu	39 385	81 470	82,7	39,9	3 195	13 855
Lappi	86 271	180 601	83,4	39,8	7 715	33 297
Ahvenanmaa	12 723	27 317	95,2	44,2	1 040	4 337

3. Pinta-ala huoneistoa kohti (m²) asunnon talotyyppin mukaan 1970-2009, koko asuntokanta

	Kaikki rakennukset	Erilliset pientalot	Rivi- ja ketjutilat	Asuinkerrostalot	Muut rakennukset	Asuinpinta-alaa m ² /henkilö
1970	60,0	66,0	73,0	51,0	54,0	18,9
1980	69,3	83,6	71,7	54,8	55,5	26,3
1985	73,9	92,8	72,0	56,3	59,1	28,9
1988	73,8	93,8	70,8	55,8	60,3	30,5
1989	74,2	94,9	70,5	55,8	60,2	31,0
1990	74,4	95,3	70,2	55,8	59,7	31,4
1991	74,8	96,6	70,1	55,8	59,6	31,9
1992	74,8	97,1	70,1	55,8	56,9	32,3
1993	75,1	98,0	70,1	55,9	56,5	32,7
1994	75,3	98,7	70,1	55,9	56,5	33,0
1995	75,5	99,2	70,1	55,9	56,7	33,4
1996	75,7	99,7	70,2	56,0	59,0	33,7
1997	75,8	100,1	70,2	56,0	58,6	34,1
1998	76,0	100,6	70,3	56,0	59,0	34,5
1999	76,5	101,1	70,7	56,1	60,4	34,9
2000	76,5	101,9	70,0	56,1	59,8	35,3
2001	76,8	102,6	70,1	56,1	61,2	35,8
2002	77,0	103,5	70,2	56,2	59,9	36,3
2003	77,3	104,1	70,3	56,2	59,7	36,7
2004	77,6	104,9	70,4	56,2	59,6	37,2
2005	78,1	105,3	70,6	56,2	59,2	37,5
2006	78,4	106,5	70,7	56,3	60,4	38,0
2007	78,8	107,1	70,9	56,4	60,6	38,3
2008	79,1	107,8	71,0	56,4	60,8	38,6
2009	79,4	108,0	71,1	56,5	60,9	38,9

Laatuseloste: Asunnot ja asuinolot

Tilastotietojen relevanssi

Tilaston tuottaja on Tilastokeskus, Asunnot ja asuinolot -tilasto kuvaa olemassa olevaa asuntokantaa, asuntojen lukumäärää, asuntokuntien lukumäärää ja asuntokuntien ja asuntoväestön asuinoloja vuoden viimeisenä päivänä. Asuntokantaan sisältyvät sekä vakituisesti asutut asunnot että vailla vakinaisia asukkaita olevat asunnot. Kesämökkit, jotka ovat ympärivuotisessa asuinkäytössä, on otettu mukaan asuntokantaan vuodesta 2000 lähtien. Asuntokunnan muodostavat väestötietojärjestelmän mukaan kaikki samassa asuinhuoneistossa vuoden lopussa vakinaisesti asuvat henkilöt. Asuntoja ja asuntokuntia voidaan kuvata mm. talotyyppin (pientalo, rivitalo, kerrostalo), rakennusvuoden, huoneistotyyppin (yksiö, kaksio jne.), hallintaperusteen (vuokra-, omistusasunto jne.) ja pinta-alan mukaan ja asuntokuntia lisäksi asuntokunnan rakenteen, elinvaiheen ja tulojen mukaan.

Asunnot ja asuinolot -tilasto perustuu Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennuksia, asuntoja ja henkilöitä koskeviin tietoihin, joita ylläpitävät kuntien rakennusvalvontaviranomaiset, maanmittaustoimistot sekä maistraatit. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee väestötietolaki ja väestötietoasetus. Tilastokeskuksen tehtävänä on puolestaan laatia yhteiskuntaoloja kuvaavia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 1992/48). Tilasto on budjettirahoitteinen

Menetelmäkuvaus

Asunnot ja asuinolot on kokonaistilasto, jonka tiedot poimitaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän väestöä, rakennuksia ja asuntoja koskevista tiedoista.

Väestörekisterikeskuksen rakennuksia ja asuntoja koskeva tietojärjestelmä on luotu 1980-luvun alussa. Sen tietopohjan muodostaa Tilastokeskuksen, vuoden 1980 väestölaskennan yhteydessä, omistajilta tai rakennuksen ja asunnon haltijoilta keräämät tiedot. Tiedonkeruu perustui väestökirjalakiin ja erilliseen väestölaskenta-asetukseen. Vuodesta 1982 lähtien rakennus- ja huoneistotietoja on päivitetty tietojärjestelmään rakennushankeilmoituksilla, jotka täytetään haettaessa rakennuslupaa uutta rakennusta, laajennusta tai muutostöitä varten. Koko 1980-luvun ajan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmän rakennus- ja huoneistotietoja tarkistettiin ja korjattiin eri tietojen osalta. Tilastokeskus kehitti erilaisia käsittelysääntöjä aineiston käsittelemiseksi, jotta rekisteritietoja pystyttäisiin jatkossa käyttämään vuosittaisen rakennus- ja asuntokantatilaston tekemiseen. Vuosittainen tilastotuotanto aloitettiin Tilastokeskuksessa vuodesta 1987 alkaen.

Asunnot ja asuinolot -tilaston laatu on suhteellisen suoraan riippuvainen lähdeaineiston laadusta. Tiedot asuntojen purkamisesta tai muusta rakennusten poistumasta eivät välity säännöllisesti väestötietojärjestelmään. Tämän vuoksi Tilastokeskuksen aineistoa pyritään korjaamaan käsittelysäännöillä siten, että aineistosta karsitaan todennäköiset poistumatapaukset kuten vanhat ja huonokuntoiset rakennukset ja asunnot. Myös muita alkuperäisaineiston virheellisyyksiä ja rakennusten puuttuvia tietoja pyritään päättämään ja korjaamaan Tilastokeskuksessa. Osa rakennusten ja asuntojen varustetiedoista on kerätty vasta vuoden 1980 väestölaskentatietojen jälkeen. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi hissi, parveke ja koneellinen ilmastointi. Yksilöivien tunnistetietojen avulla asuntotietoihin yhdistetään muita tietoja, esimerkiksi asuntoväestö ja vakinaisesti asutut asunnot päätellään väestötietojärjestelmän henkilötiedoista.

Kaikki samassa asunnossa vakituisesti asuvat henkilöt muodostavat asuntokunnan. Väestötietojärjestelmän mukaan vakinaisesti laitoksissa olevat, asunnottomat, ulkomailta ja tietymättömissä olevat henkilöt eivät muodosta asuntokuntia. Myöskään asuntolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa asuvat henkilöt, joiden asunto ei täytä asuinhuoneiston määritelmää, eivät muodosta asuntokuntia. Asuntokunnan tulojen, varallisuuden, elinvaiheen ja viitehenkilön määrittämiseksi asunnot ja asuinolot -tilastoon yhdistetään myös kunkin vuoden verotusrekisteristä saatuja tietoja henkilötunnuksen avulla. Tilastoon viedään lisäksi tietoja asuntokunnan saamista erilaisista asumisen tuista (yleinen asumistuki, eläkeläisten ja opiskelijoiden asumislisät sekä ASP-tuki).

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston lähdeaineistona käytetään erilaisia hallinnollisia rekisteriaineistoja. Tilaston laatu onkin siten riippuvainen lähdeaineistojen laadusta. Asuntojen keskeisten tietojen peittävyys on suhteellisen hyvä. Vuoden 1990 väestölaskennan yhteydessä tehdyn luotettavuustutkimuksen mukaan rekisteripohjaisesti pääteltyjen asuntojen määrä oli tilastossa koko maan tasolla suhteellisen oikein. Väestötietojärjestelmän rakennuksia ja asuntoja koskevista tiedoista ei saada poistumätietoja tarkasti, minkä vuoksi Tilastokeskus pyrkii karsimaan asuntokantatilastosta vanhat ja huonokuntoiset rakennukset ja asunnot. Asumattomista omakotitaloista on joskus vaikea päätellä, milloin niiden huoneisto vielä kuuluu asuntokantaan, milloin se sieltä asuinkelvottomana poistetaan. Mikäli tällaiseen asuntokannasta poistettuun rakennukseen muuttaa vakinaisia asukkaita, asunto palautuu jälleen asuntokantaan. Myös asuntojen ominaisuustiedoissa voi olla jonkin verran virheellisyttä, sillä kaikki muutostiedot eivät tule kattavasti väestötietojärjestelmää ylläpitävien viranomaisten tietoon. Tiedot ilman lupaa rakennetuista uusista kohteista sekä muutos- ja parannustöistä, jotka eivät vaadi lupaa tai joille ei ole lupaa haettu, eivät välity tietojärjestelmään. Lämmitystavan tai -aineen muutokset eivät kaikissa tapauksissa ole luvanvaraisia rakennustoimenpiteitä, eivät myöskään rakennuksen varusteita ja verkostoliittymiä koskevat toimenpiteet, joten niissä saattaa olla virheellisyttä. Vääriä tietoja pystytään jonkin verran korjaamaan Tilastokeskuksessa poistamalla ristiriitaisuuksia eri varusteiden, lämmitystapojen ja -aineiden kesken. Myös niissä tiedoissa on puutteellisuuksia, joita on alettu kerätä vasta vuoden 1980 tietopohjan perustamisen jälkeen. Esimerkiksi tiedot hissistä, parvekkeesta ja koneellisesta ilmastoinnista voivat olla puutteellisia. Asunnon hallintaperuste (omistus, vuokra, yms.) päivittyy väestötietojärjestelmään muuttoilmoituksen kautta asukkaan muuttaessa. Tilastokeskus täydentää hallintaperustetietoa verohallituksen asunto-osakekauppojen varainsiirtoveroaineistoa ja Valtion Asuntorahaston tietoja hyväksikäyttäen.

Väestötietojärjestelmän väestöä koskevia tietoja on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestömuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus. Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2009 tutkimuksessa vastanneista 98,5 prosentilla tieto oli oikein (kadot mukaanlukien).

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Asunnot ja asuinolot -tilasto tehdään vuosittain. Tiedot kuvaavat vuoden viimeisen päivän tilannetta. Ensimmäiset asuntokanta- ja asuntokuntatiedot valmistuvat noin viisi kuukautta tilastointiajankohdan jälkeen. Aluejakona käytetään tilastointiajankohdan jälkeistä päivää eli seuraavan vuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Näin ollen kunnat, jotka yhdistyvät vuoden ensimmäisenä päivänä on tilastoitu yhteen. Asunnon hallintaperustetiedot valmistuvat noin 10 kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Tilastossa on myös kertymätietoja koko vuodelta (esim. tulotiedot ja asumisen tukitiedot). Nämä valmistuvat noin 14 kuukautta viiteajankohdasta. Julkistamiskalenterin verkko-osoite:
<http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

Tilastojen saatavuus

Asuntoja ja asuinoloja koskevia tietoja on saatavilla kunnittain ja kuntaa suuremmilla aluejaoilla Tilastokeskuksen internet-sivuilta, maksuttomasta StatFin -tilastopalvelusta sekä muuta tietoa Asunnot ja asuinolot -tilaston kotisivulta <http://tilastokeskus.fi/til/asas/index.html>. Kotisivun linkeistä löytyvät mm. tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät. Asuntokanta- ja asuinolotilastoja koskevia painojulkaisuja on julkaistu vuosittain Asuminen-sarjassa vuosina 1985–2007. Sitä aikaisemmin tietoja on julkaistu Väestölaskenta-sarjassa vuodesta 1950. Asuntokantatilastoa sekä Asuntokunnat ja asuinolot -tilastoa on tehty erillisinä tilastoina tilastovuoteen 2007 asti. Tilastovuodesta 2008 alkaen tilastot yhdistettiin siten, että tilaston nimeksi tuli Asunnot ja asuinolot -tilasto ja sen tietosisältö on sama kuin aikaisemmin erillisinä olleiden tilastojen.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Vertailtaessa eri ajankohtien tietoja on otettava huomioon, että osa muutoksista voi johtua osin rekisterissä tehdyistä tarkastuksista, tilastoaineiston käsittelyn muutoksista ja aikaisempien vuosien erilaisista tiedonkeruumenetelmistä. Esimerkiksi rakentamisvuosien korjaukset vaikuttavat rakennusten ikärakenteeseen, samoin rakennusten käyttötarkoitukseen kohdistuneet tarkistukset. Vuoden 1985 väestölaskennassa käytettiin ensimmäisen kerran rekisteritietoja asunto-, rakennus- ja asutokuntatilastojen muodostamisessa. Tiedot asunto- ja rakennuskannasta on tuotettu väestölaskennoissa vuosina 1950, 1960, 1970, 1980 sekä 1985. YK:n väestölaskentasuositukset on otettu huomioon väestölaskentoja toteutettaessa. Vuodesta 1987 lähtien tietoja on tuotettu vuosittain rekisteripohjaisesti, ja vuosittain tehdyt tilastotiedot ovat pitemmällä periodilla suhteellisen vertailukelpoisia keskenään. Hallintaperusteluokitus on muuttunut hieman vuosien varrella. Vuodesta 1994 vuokra-asunnot on jaettu aravavuokra-asuntoihin ja muihin asuntoihin. Vuodesta 1995 ei työsuhde- ja muita vuokra-asuntoja enää erotella toisistaan. Vuodesta 1998 on tilastoissa käytetty uutta hallintaperusteluokitusta, jossa on tietoja aravavuokralojen lisäksi myös korkotukivuokraloista sekä asumisoikeustaloista. Rakennus-, asunto- ja asuinolotilastojen tuotantjärjestelmä uudistettiin tilastovuodesta 2005 lähtien. Samalla tarkennettiin joidenkin tietojen käsittelyä, mm. asunnon hallintaperusteen käsittelyssä huomioitiin rakennuksen omistajan tiedot entistä tarkemmin. Tämä vaikutus näkyy hallintaperustetiedossa vuodesta 2005 alkaen etenkin luokkien Muut vuokra-asunnot ja Omistaa talon lukumäärissä.

Asutokuntatilastoja on tehty rekisteripohjaisesti vuodesta 1980 lähtien. Tällöin otettiin käyttöön asutokuntakäsite. Vuonna 1980 asutokuntia muodostettiin myös henkilöistä, jotka asuivat asutolarakennuksiksi luokitelluissa rakennuksissa, mutta joiden asunto ei täyttänyt asunnon määritelmää. Myöhemmin näin ei ole enää tehty.

Ennen vuotta 1980 käytettiin väestölaskennoissa ruokakuntakäsitettä. Ruokakunnan katsottiin muodostuvan yhdessä asuvista perheenjäsenistä ja muista henkilöistä, joilla oli yhteinen ruokatalous. Alivuokralainen, jolla oli oma ruokatalous, muodosti oman ruokakuntansa. Vuodesta 1980 alivuokralainen kuuluu asuinolotilastoissa samaan asutokuntaan muiden asunnossa asuvien kanssa.

Selkeys ja yhtenäisyys

Tilastokeskuksen rakennus- ja asutokantatilastot vastaavat toisiaan siten, että jokaista asutokannan asuntoa vastaava rakennus on rakennuskannassa. Asutut asunnot on saatu yhdistämällä väestötietojärjestelmän henkilötiedoilla muodostetut asutokunnat huoneistotietoihin ns. kotipaikkatunnuksen avulla, jolloin saadaan kuvattua myös asuinoloja. Vertailtaessa asutokuntien ja asuntojen lukuja on otettava huomioon, että asutokantaan luetaan myös tyhjät ja tilapäisesti asutut asunnot, jotka eivät sisälly asuinolotilastoihin. Kaikille asutokunnille ei myöskään löydetä oikeaa asuntoa puutteellisten tunnistetietojen takia. Tilastokeskuksen rakennus- ja asutokantatilastot ja Väestörekisterikeskuksen rakennus- ja huoneistotiedot eivät ole täysin yhtenevät, koska rekisterin sisältämät virheet on pyritty korjaamaan Tilastokeskuksessa. Asutokannan ja Tilastokeskuksen asutotuotantotilaston uudistuotannon lukujen erot johtuvat mm. eri poiminta-ajankohdista. Lisäksi asutokannassa on mukana kaikki ne asunnot, joissa asuttiin vuoden viimeisenä päivänä, vaikka ne eivät vielä olisi valmistuneetkaan. On myös mahdollista, että asutokantaan aikaisemmin kuulunut rakennus otetaan asumiskäyttöön, jolloin se tulee mukaan asutokantaan.

Asutoväestö poikkeaa perheiden perusväestöstä mm. siinä, että perheisiin luetaan mukaan asutoloissa asuvat perheelliset henkilöt. Asutoväestöön ei sisälly laitospöestöä (ks. käsitteet ja määritelmät: <http://tilastokeskus.fi/meta/kas/index.html>)

Lisätietoja

Marja Hermiö (09) 1734 3211
Arja Tiihonen (09) 1734 3272
Elina
Aspblad-Huohvanainen (09) 1734 3232
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma
asuminen@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute